

Konsekwencje nieprzestrzegania przepisów bhp

- prawo pracownika do **powstrzymania się od wykonywania pracy** (po uprzednim zawiadomieniu o tym przełożonego (art. 210 § 1 K.p.)):
 - w razie gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom BHP i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika, albo
 - gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom
- prawo pracownika do **przerwania pracy i oddalenia się w miejsce bezpieczne**, zgodnie z instrukcjami pracodawcy, w przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia (art. 209² K.p.)
- prawo pracownika **oddalenia się z miejsca zagrożenia** (po uprzednim zawiadomieniu przełożonego (art. 210 § 2 K.p.)):
 - jeżeli powstrzymanie się od wykonywania pracy nie usuwa zagrożenia
- **odpowiedzialność pracodawcy:**
 - wykroczeniowa (art. 283 K.p.)
 - karna (art. 220 i 221 K.k.)
 - cywilna (np. art. 415 K.c.)

Rodzaje odpowiedzialności pracodawcy

- **odpowiedzialność wykroczeniowa** (art. 283 k.p.)
 - kto podlega odpowiedzialności:
 - kto będąc odpowiedzialnym za stan bhp w zakładzie pracy albo kierując pracownikami, nie przestrzega przepisów lub zasad bhp
 - kto wbrew obowiązkowi nie zawiadamia w terminie 30 dni właściwego inspektora pracy i właściwego państwowego inspektora sanitarnego o miejscu, rodzaju, zakresie prowadzonej działalności oraz o zmianie technologii, jeżeli zmiana technologii może powodować zwiększenie zagrożenia dla zdrowia pracowników
 - kto wbrew obowiązkowi nie zapewnia, aby budowa lub przebudowa obiektu budowlanego albo jego części, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, była wykonywana na podstawie projektów uwzględniających wymagania BHP, pozytywnie zaopiniowane przez uprawnionych rzeczoznawców),
 - kto wbrew obowiązkowi wyposaża stanowiska pracy w maszyny i inne urządzenia techniczne, które nie spełniają wymagań dotyczących oceny zgodności
 - kto wbrew obowiązkowi dostarcza pracownikowi środki ochrony indywidualnej , które nie spełniają wymagań dotyczących oceny zgodności
 - kto wbrew obowiązkowi stosuje:
 - materiały i procesy technologiczne bez uprzedniego ustalenia stopnia ich szkodliwości dla zdrowia pracowników i bez podjęcia odpowiednich środków profilaktycznych
 - substancje i preparaty chemiczne nie oznakowane w sposób widoczny i umożliwiający ich identyfikację

- niebezpieczne substancje i niebezpieczne preparaty chemiczne nie posiadające kart charakterystyki tych substancji, a także opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem
- kto wbrew obowiązkowi nie zawiadamia właściwego inspektora pracy, prokuratora lub innego właściwego organu o śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym wypadku przy pracy oraz o każdym innym wypadku, który wywołał wymienione skutki, mającym związek z pracą, jeżeli może być uznany za wypadek przy pracy, nie zgłasza choroby zawodowej albo podejrzenia o taką chorobę, nie ujawnia wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, albo przedstawia niezgodne z prawdą informacje, dowody lub dokumenty dotyczące takich wypadków i chorób
- kto nie wykonuje w wyznaczonym terminie podlegającego wykonaniu nakazu inspektora pracy
- kto utrudnia działalność organu Państwowej Inspekcji Pracy, w szczególności uniemożliwia prowadzenie wizytacji zakładu pracy lub nie udziela informacji niezbędnych do wykonywania jej zadań
- rodzaj kary : grzywna
- **odpowiedzialność karna** (art.220 k.k., art. 221 k.k.)
 - 1) kto podlega odpowiedzialności:
 - kto będąc odpowiedzialny za bezpieczeństwo i higienę pracy, nie dopełnia wynikającego stąd obowiązku i przez to naraża pracownika na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 220 k.k.)
 - rodzaj kary :
 - jeśli sprawca działał umyślnie:
 - kara pozbawienia wolności do lat 3,
 - jeśli sprawca działał nieumyślnie:
 - grzywna,
 - kara ograniczenia wolności
 - kara pozbawienia wolności do roku
 - 2) kto podlega odpowiedzialności:
 - kto wbrew obowiązkowi nie zawiadamia w terminie właściwego organu o wypadku przy pracy lub chorobie zawodowej albo nie sporządza lub nie przedstawia wymaganej dokumentacji (art. 221 k.k.)
 - rodzaj kary:
 - grzywna do 180 stawek dziennych albo
 - kara ograniczenia wolności
- **odpowiedzialność cywilna** (art. 415 k. c., art. 429 k. c., art. 430 k. c., art. 435 k. c.)

W sytuacji, gdy otrzymane na podstawie „ustawy wypadkowej” świadczenia nie wyrównują w pełni szkody będącej następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej – poszkodowany pracownik lub w przypadku śmierci pracownika – jego rodzina – mogą dochodzić od pracodawcy

odszkodowania wyrównawczego na drodze powództwa cywilnego.

- Rodzaje cywilnej odpowiedzialności pracodawcy:
 - odpowiedzialność za własne czyny (art. 415 k.c.)
 - odpowiedzialność za cudze czyny (art. 429 k.c.)
 - odpowiedzialność za podwładnego (art. 430 k.c.)
 - odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną w związku z ruchem przedsiębiorstwa i użyciem elementarnych sił przyrody (art. 435 k.c.)
- Rodzaje świadczeń odszkodowawczych (art. 444 k.c., art. 445 § 1k.c., art. 446 k.c., art. 447 k.c.):
 - zwrot kosztów leczenia
 - wypłacenie sumy potrzebnej do przygotowania się poszkodowanego do wykonywania inego zawodu
 - renta
 - renta „rodzinna”
 - zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę
 - zwrot kosztów pogrzebu
 - jednorazowe odszkodowanie